

Poznaj fakty: choroby tarczycy - niedoczynność

Ponad 300 milionów ludzi na świecie cierpi na jakąś postać choroby tarczycy, a jednak, pomimo bardzo częstego występowania, u wielu osób mogą one pozostawać nierozpoznane przez wiele lat.^{1,2,3}

Uczucie zmęczenia lub przygnębienia, ciągłe zaparcia, pogorszenie koncentracji lub niewyjaśnione przybieranie na wadze możemy tłumaczyć sobie stresem lub nawet starzeniem się. W rezultacie wiele osób może żyć z nierozpoznaną niedoczynnością tarczycy, najczęstszą, choć łatwo poddającą się leczeniu chorobą gruczołu tarczowego.^{4,5,6}

Choroby tarczycy mogą mieć istotny wpływ na jakość życia.^{Error: Reference source not found} Ważne jest więc, aby wiedzieć, jakie objawy mogą wywoływać choroby tarczycy i w razie ich wystąpienia zwracać się po pomoc do lekarza.

Co to są choroby tarczycy?

Choroby tarczycy są to zaburzenia dotyczące pracy gruczołu tarczowego, który pełni ważną funkcję w regulowaniu wielu procesów metabolicznych w całym organizmie.⁷ Różne rodzaje chorób tarczycy powodują zaburzenia struktury lub funkcji gruczołu tarczowego.^{Error: Reference source not found}

Istnieją dwa najczęstsze rodzaje zaburzeń czynności gruczołu tarczowego - niedoczynność i nadczynność tarczycy.^{Error: Reference source not found}

Co to jest gruczoł tarczowy?

Gruczoł tarczowy jest to niewielki narząd w kształcie motyla, położony przed tchawicą, pełniący ważną rolę w regulowaniu wielu funkcji organizmu.⁸

Gruczoł tarczowy produkuje i uwalnia do krwioobiegu hormony tarczycy, które regulują metabolizm organizmu.⁹ Hormony te są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania wszystkich tkanek i narządów w organizmie. Umożliwiają efektywne wykorzystywanie przez organizm zapasów energii, co pozwala utrzymać prawidłową ciepłotę ciała i prawidłową pracę mięśni.^{Error: Reference source not found}

Co to jest niedoczynność tarczycy?

Niedoczynność tarczycy jest to stan, w którym gruczoł tarczowy jest niewystarczająco aktywny i produkuje zbyt mało hormonów tarczycy, by mogły one zapewnić prawidłowe funkcjonowanie organizmu.^{Error: Reference source not found}

Jakie są objawy niedoczynności tarczycy?

Rozpoznanie niedoczynności tarczycy jest trudne z uwagi na pozornie nieistotne objawy, które rozwijają się stopniowo i mogą być brane za objawy innych schorzeń, co często jest przyczyną opóźnienia rozpoznania.^{Error: Reference source not found}^{Error:}

Reference source not found

Osoby z **niedoczynnością tarczycy** mogą mieć niespecyficzne objawy zarówno fizyczne jak i psychiczne, takie jak:^{Error: Reference source not found}^{Error: Reference source not found}

found

- Zmęczenie/ senność
- Bóle mięśni i stawów
- Przybieranie na wadze pomimo odpowiedniego stylu życia (racjonalna dieta i wysiłek fizyczny)
- Zaparcia
- Zaburzenia miesiączkowania i / lub problemy z płodnością
- Cienkie, łamliwe włosy lub paznokcie i /lub sucha, łuszcząca się skóra
- Obrzmiała twarz, ręce i stopy
- Zmniejszone libido

Kto jest zagrożony niedoczynnością tarczycy?

Niedoczynność tarczycy występuje 10 razy częściej u kobiet niż u mężczyzn. Poza tym w pewnych okresach życia kobiety są bardziej podatne na zachorowanie.¹⁰

- Szacuje się, że niedoczynność tarczycy występuje u około 5% kobiet w ciąży.¹¹ Ponadto u 7% młodych matek, u których wcześniej nie rozpoznawano niedoczynności tarczycy, problemy z tarczycą mogą wystąpić w pierwszym roku po urodzeniu dziecka.¹²
- Kobiety w wieku menopauzalnym zgłaszające takie objawy, jak zmęczenie, zaburzenia miesiączkowania i zaburzenia snu, mogą mieć nierozpoznaną niedoczynność tarczycy.¹³

Istnieje cały szereg różnych przyczyn niedoczynności tarczycy, w tym:Error: Reference source not found

- Rodzinny wywiad chorób tarczycy
- Choroba autoimmunologiczna
- Chirurgiczne usunięcie części lub całości gruczołu tarczowego
- Radioterapia
- Dieta o zbyt małej zawartości jodu

Nieleczona niedoczynność tarczycy wiąże się z różnymi, od łagodnych po ciężkie, problemami zdrowotnymi, takimi jak choroby serca, depresja i zaburzenia lękowe, infekcje i zwiększone ryzyko nawracających poronień i niepłodności.Error: Reference source not found

Jeśli kobieta w czasie ciąży ma nieleczoną chorobę tarczycy, może to mieć wpływ na fizyczny i umysłowy rozwój dziecka, co w jego dalszym życiu może odbijać się na zachowaniach społecznych i zdolności uczenia się.Error: Reference source not found¹⁴

Jak rozpoznaje się i leczy niedoczynność tarczycy?

Wczesne rozpoznawanie i leczenie niedoczynności tarczycy przyczynia się do zmniejszenia ryzyka progresji choroby i potencjalnie groźnych lub zagrażających życiu konsekwencji choroby.Error: Reference source not found

Rozpoznanie niedoczynności tarczycy potwierdza szybkie i proste badanie krwi polegające na oznaczeniu między innymi stężenia hormonu pobudzającego tarczycę (TSH - thyroid stimulating hormone) we krwi.Error: Reference source not found Po ustaleniu rozpoznania istnieje skuteczne leczenie niedoczynności tarczycy i większość pacjentów dzięki lekom może prowadzić normalne życie.Error: Reference source not found Leczeniem z wyboru w przypadku niewystarczającej produkcji hormonów tarczycy w organizmie jest ich substytucja w postaci leku.Error: Reference source not found

Aby uzyskać dostęp do broszury na temat niedoczynności tarczycy i do dalszych informacji na temat chorób tarczycy, pacjenci mogą odwiedzić stronę www.tarczycyca.pl oraz stronę Kampanii Międzynarodowego Tygodnia Walki z Chorobami Tarczycy www.thyroidweek.com

Piśmiennictwo

- ¹ Canaris GJ, Manowitz NR, Mayor G et al. The Colorado thyroid disease prevalence study. Arch Intern Med. 2000;160:526-34.
- ² Khan A, Muzaffar M, Khan A et al. Thyroid Disorders, Etiology and Prevalence. J Med Sci. 2002;2:89-94
- ³ Watts T, et al. Confirmatory factor analysis of the thyroid-related quality of life questionnaire ThyPRO. Health Qual Life Outcomes, 2014; 12:126.
- ⁴ Medline Plus. 2014. Hypothyroidism. Available at: <http://www.nlm.nih.gov/medlineplus/ency/article/000353.htm>. Last accessed March 2015.
- ⁵ American Association of Clinical Endocrinologists. 2002. American Association of Clinical Endocrinologists Medical Guidelines for Clinical Practice for the Evaluation and Treatment of Hyperthyroidism and Hypothyroidism. Available at: https://www.aace.com/files/hypo_hyper.pdf. Last accessed March 2015.
- ⁶ Garber JR, et al. 2012. Clinical Practice Guidelines for Hypothyroidism in Adults: Cosponsored by the American Association of Clinical Endocrinologists and the American Thyroid Association. Available at: <http://www.thyroid.org/thyroid-guidelines/hypothyroidism/>. Last accessed March 2015.
- ⁷ British Thyroid Foundation. Your Thyroid Gland. Available at: <http://www.btf-thyroid.org/index.php/thyroid>. Last accessed March 2015
- ⁸ The American Thyroid Association. 2012. Hypothyroidism. Available at: http://www.thyroid.org/wp-content/uploads/patients/brochures/Hypothyroidism_web_booklet.pdf. Last accessed March 2015.
- ⁹ American College of Obstetricians and Gynecologists. 2002. ACOG Education Pamphlet AP128 - Thyroid disorder. Available at: <http://www.acog.org/-/media/For-Patients/faq128.pdf?dmc=1&ts=20141015T1007272405>. Last accessed March 2015.
- ¹⁰ British Thyroid Association. 2006. UK Guidelines for the Use of Thyroid Function Tests. Available at: http://www.british-thyroid-association.org/info-for-patients/Docs/TFT_guideline_final_version_July_2006.pdf. Last accessed March 2015
- ¹¹ National Women's Health Resource Center. 2006. Thyroid Disorder and Women. Available at: http://www.healthywomen.org/sites/default/files/nwhrc_fastfacts_thyroiddisease.pdf. Last accessed March 2015.
- ¹² The Endocrine Society. Management of Thyroid Disorder During Pregnancy and Postpartum: an Endocrine Society Clinical Practice Guideline. J Clin Endocrinol Metab, 97: 2543–2565, 2012.
- ¹³ American Association of Clinical Endocrinologists. 2013. Thyroid Hormone Missing from Menopause Discussion for Millions of Women. Available at: <http://www.prnewswire.com/news-releases/thyroid-hormone-missing-from-menopause-discussion-for-millions-of-women-73403307.html>. Last accessed March 2015.
- ¹⁴ The American Thyroid Association. Guidelines of the American Thyroid Association for the Diagnosis and Management of Thyroid Disease During Pregnancy and Postpartum. Thyroid, 2011; 21(10):1081-1125.